

PROF. PETREA NICOLETA

DIFERIȚI, DAR EGALI!

ȘCOALA INCLUZIVĂ- O PROVOCARE ?

GHID METODIC

*MATERIALE ELABORATE ÎN VEDEREA INCLUZIUNII ȘCOLARE A
PREȘCOLARILOR CU **CES** ÎNSCRIȘI LA GRĂDINIȚĂ*

ȘCOALA INCLUZIVĂ O PROVOCARE?

Argument

*Școala este leagănul copilăriei în care toate speranțele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activitățile de învățare, profesori și elevi, conștientizează diversitatea și complexitatea naturii umane și valorifică fiecare talent sau latură creativă dăruită de Dumnezeu. Școala românească se confruntă în ultimul timp cu diferite probleme, printre care se numără și școlarizarea copiilor defavorizați sau celor cu cerințe educative speciale. Cea mai bună soluție pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedește a fi educația incluzivă, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educație pe baza egalității șanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educație sau supus discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilități; Școala se adaptează la nevoile elevilor; diferențele individuale între elevi constituie o sursă de bogăție și diversitate, **Și nu o problemă.***

Școala incluzivă presupune, în primul rând, recunoașterea dreptului fiecărui copil la educație, și apoi înțelegerea diferențelor de adaptare și învățare, specifice fiecărui copil în parte, ca fiind naturale. Cadrele didactice implicate în educația incluzivă pun accentul pe dezvoltarea de activități care comportă lucrul în echipă și cooperarea, pe respectarea identității culturale a fiecărui copil în parte și pe monitorizarea constantă a eficacității activităților de predare - învățare - evaluare la nivelul fiecărui copil. În același timp, programele de sprijin și remediere școlară, utilizarea posibilităților oferite de curriculum-ul la decizia școlii și implicarea părinților în diverse activități extracurriculare organizate la nivelul unității de învățământ reprezintă tot atâția pași către succesul școlar al fiecărui copil.

Desigur, procesul de transformare a școlii tradiționale într-una incluzivă cere timp și tehnici noi de abordare din partea fiecărui profesor. Obiectivele educației incluzive vizează combaterea neparticipării școlare, ca și a abandonului și eșecului școlar, prin demersuri care depășesc barierele impuse de dificultățile de ordin material, personal, familial sau social cu care se confruntă copiii. În același timp, educația incluzivă vizează asigurarea unor condiții optime de învățare care să ofere tuturor șansa unui start egal în viața din punct de vedere educațional.

Principiul egalității de șanse reprezintă conceptul de bază al școlii incluzive, prin aplicarea căruia aceasta contribuie la anularea diferențelor de valorizare bazate pe criterii subiective, de ordin etnic sau social. Incluziunea la nivel școlar se realizează prin respectarea și valorizarea diferențelor socio-culturale existente în rândul elevilor și prin promovarea bogăției și a diversității experienței educative care rezultă din aceste diferențe.

Școala incluzivă devine astfel o școală deschisă tuturor, o școală prietenoasă, flexibilă, o școală care abordează procesul de predare - învățare - evaluare într-un mod dinamic și atractiv, o școală care, prin sprijinul pe care îl oferă tuturor copiilor, se constituie într-un factor de bază al incluziunii sociale, contribuind la eliminarea prejudecăților legate de apartenența la un anumit mediu și la spargerea barierelor existente între diferitele grupuri din interiorul unei comunități.

"O școală incluzivă este o școală deschisă către orice elev, o școală care primește orice elev, îl valorizează și îl face să se simtă acasă. Este, aș spune, școala ideală, unde toată lumea se duce cu plăcere și toți copiii sunt ajutați să-și atingă maximul potențialului nativ. Este școala care oferă sprijin accentuat pentru acei copii care au nevoie în mod deosebit de el".

Educația incluzivă este legată de o societate incluzivă, acea societate care promovează valorile democratice și ascultă vocile tuturor membrilor ei. Societatea pluralistă, multiculturală și democratică este bază de dezvoltare a educației incluzive.

Educația incluzivă este un proces nu o stare sau o etichetă, deoarece este o educație bazată pe școală/ grădiniță ca partener al familiilor și comunității și pe înțelegerea comunității ca principalul susținător și partener al acesteia.

Educația pentru toți / incluzivă este o adevărată provocare pentru școală dar și pentru educație în general. Educația incluzivă este un drept uman. Este educație de calitate care dă o orientare pozitivă, democratică tendințelor dezvoltării practicilor educative. Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, dar în grupul de la grădiniță, fiecare are un rol, o valoare. Astfel toți părinții care solicită înscrierea copilului la grădiniță trebuie să fie întâmpinați cu căldură, înțelegere și atenție din partea cadrelor didactice și a personalului auxiliar existent în grădiniță.

Diversitatea din interiorul grupei de copii poate cauza probleme, de aceea provocările pentru educatoare este de a menține grupul unit și de a lupta împotriva nevoii de excludere. Încă de la primele experiențe de viață la care ia parte copilul, educatoarea prin alegerea metodelor optime de lucru, prin stabilirea regulilor, și prin lipsa de prejudecăți, trebuie să faciliteze participarea la activități a tuturor copiilor.

Dacă prin educația integrată se vizează mai ales obiective legate de școlarizarea normalizată a copiilor cu cerințe educative, incluzivitatea educației are ca obiectiv principal **adaptarea școlii la cerințele speciale de învățare ale copiilor**, iar, prin extensie, adaptarea școlii în general la diversitatea copiilor dintr-o comunitate – ceea ce presupune reforma și regândirea statutului și rolului școlii.

Printre avantajele școlii incluzive se semnalează și optimizarea de ansamblu a calității educației oferite, prin creșterea eficacității (în sensul mării numărului de elevi care progresează corespunzător în școală) – de aici și tendința unor autori de a utiliza în locul termenului școală incluzivă pe cel de „școală/educație eficientă”. Acest nou tip de educație, flexibilă, adaptată necesităților persoanelor cu C.E.S. presupune o detașare de normativitatea educației tradiționale. Conceptul de strategie în educația integrată se distanțează de accepția din pedagogia europeană-continentală, apropiindu-se de cea anglo-saxonă. Aceasta nu pune accent pe combinarea inspirată a metodelor și mijloacelor clasice, ci pe „*aplicarea inspirată, originală, creativă, în orice caz, într-o nouă manieră, a unor metode și mijloace vechi, preexistente, acceptându-se chiar modificarea acestora*”.

Incluziunea este o politică de educație, dar, în același timp, o provocare necesară într-un grup de copii, pentru formarea lor ca „adevărați cetățeni” într-o școală a democrației. Provocările pentru grup și pentru cei responsabili de grup sunt de a menține grupul împreună și de a lupta împotriva nevoii de excludere sau segregare care ar putea să apară. Acest lucru trebuie făcut de la cea mai

fragedă vârstă, în prima experiență a vieții „de grup” la care participă copiii, prin modificarea modalităților de lucru și prin schimbarea normelor, a regulilor, printr-o nouă strategie, prin lipsă de prejudecăți sau stereotipuri, pentru a facilita participarea deplină la activități a tuturor copiilor. În acest sens, munca cu copiii trebuie să continue până când nu se vor mai face diferențieri și segregări în cadrul grupului, iar părinții îi vor accepta pe toți colegii copilului lor. Dăruind dragoste copiilor, privindu-i cu duioșie și blândețe îi vom ajuta să se simtă ca într-o familie, unde fiecare membru trebuie să contribuie la menținerea echilibrului de liniște și bunăstare. Copiii trebuie să învețe că drepturile copiilor sunt aceleași pentru toți copiii. În rândurile copiilor trebuie promovată ideea de cooperare și prietenie, de ajutor și solidaritate cu toți copiii, indiferent de culoare, religie, vârstă, situație materială a părinților, capacități intelectuale, naționalitate, limbă.

BIBLIOGRAFIE :

- Gherguț A.** 2005 – *Sinteze de psihopedagogie specială*, Ed. Polirom
Gherguț A. 2001– *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*, Ed. Polirom
Ghid CDS, RENINCO & UNICEF, 2005
Miroiu, A. - *Invatamantul romanesc azi. Studiu de diagnoza*, Ed. Polirom Iasi 1998
Neagu, G. – *Sanse de acces la educatie in societatea romaneasca*, Editura Lumen, Iasi 2012
Neamțu, C, Gherguț, A. 2000 - *Psihopedagogie specială. Ghid practic pentru învățământul deschis la distanță*, Ed. Polirom

Autor:
prof. Petrea Nicoleta

PLAN DE INTERVENTIE PERSONALIZAT

Numele si prenumele elevului: D. S.M.

Data nașterii: 17.10.20219

Domiciliu: Homocea, jud. Vrancea

Clasa/Grupa MARE

An școlar: 2025-2026

Programe terapeutice urmate: a beneficiat de programe de intervenție personalizată în cadrul scolii

Persoane de referință pentru elev: (mama)

Certificat de handicap: 822/ 07.10.2025

Instrumente utilizate în evaluare:

- chestionare orale;
- observații sistematice; observația spontană.
- aplicații practice;
- fișe de lucru utilizate la diferite activități;
- proba de evaluare;
- convorbire individuală și în grup;

Rezultatele evaluării globale (complexe) inițiale: Prezintă comportamente deviate în timpul orei, se opune la cerința dată, chiar dacă se insistă nu cooperează. Intră în conflict foarte des cu ceilalți colegi, dorește sa le ia ceea ce le aparține, chiar dacă primește la fel, mângăleste fisele lor de lucru,etc. În cadrul unei conversații nu răspunde la întrebarea adresată. Cunoaște doar câteva cuvinte(mai mult sunete) pe care le rostește repetitiv. Nu cunoaște culorile. Nu și-a însușit numerația.

Nu se poate orienta spațio- temporal. Nu-și cunoaște părțile corpului. Dificultăți în înțelegerea sarcinilor orale. Prezintă anxietate în situații noi.

Are nevoie de terapie logopedică.

Obiective, achiziții minime ale elevului la sfârșitul anului școlar 2025 - 2026:

- dezvoltarea comunicării funcționale
- îmbogățirea vocabularului activ
- dezvoltarea înțelegerii mesajelor orale
- formarea propozițiilor foarte scurte
- dezvoltarea abilităților de ascultare
- dezvoltarea percepției vizuale și a atenției
- dezvoltarea abilităților numerice de bază
- dezvoltarea noțiunilor spațiale
- dezvoltarea motricității fine
- însușirea numerației 0-5 cu suport imagistic sau concret;
- însușirea culorilor
- cunoașterea părților corpului

Modalități de realizare (categorii/ tipuri de activități sau terapii recuperatorii)

- Antrenează elevul în activitățile specifice pe arii de stimulare sau recuperatorii și recreative, cu respectarea particularităților de vârstă și individuale;
- În cadrul lecțiilor se lucrează diferențiat, cu respectarea planificării materiei (cu revizuirii și adaptări);
- Se vor utiliza: probe de evaluare, fișe de lucru, planșe, jetoane, jocuri didactice, rechizitele și manualele școlare, obiecte de uz general;

1.Domeniul de intervenție : SOCIO-AFECTIV – EMOTIONAL

Obiectiv	Metode și mijloace	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
Să colaboreze cu colegii care îl sprijină în rezolvarea unor sarcini Să participe la jocuri de echipă Exersarea tehnicilor de lucru utilizate în activitățile de terapie ocupațională.	-să respecte regulile jocului -să-și aducă contribuția la câștigarea unei întreceri, să îndeplinească sarcinile date - exerciții de trasare după șablon, decupare după conturul trasat și lipire - pictură cu semnificație de Crăciun	Desenează, Colaborează Se integrează în grupul de joacă	Activitate practică Evaluări orale Activități practice

2.Domeniul de intervenție: LIMBA ROMÂNĂ

- dezvoltarea comunicării funcționale
- îmbogățirea vocabularului activ

Obiective	Continuturi	Metode si mijloace de realizare	Perioada de interventie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
<p>Copilul va solicita obiecte sau acțiuni folosind gesturi simple</p> <p>Copilul va folosi formule simple precum „vreau,,</p> <p>Copilul va răspunde la întrebări simple (Da/Nu)</p> <p>Copilul va învăța și utiliza noi cuvinte din mediul apropiat</p> <p>Copilul va recunoaște și denumi obiecte familiare din imagini</p> <p>Copilul va folosi 5-10 cuvinte noi într-un context comunicativ</p>	<p>Cuvinte de bază din mediul apropiat</p> <ul style="list-style-type: none"> ● obiecte: minge, apă, carte, masă, scaun ● persoane: mama, tata, coleg, doamna ● acțiuni simple: vine, dă, pune, ia <p>Comunicare orală;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● repetarea cuvintelor după model ● jocuri cu onomatopee: ham-ham, miau, vruuum ● cereri simple: vreau apă, ● formule de salut: bună, pa <p>Asocierile imagine-cuvânt</p> <ul style="list-style-type: none"> ● potrivirea unei imagini cu cuvântul rostit ● alegerea corectă dintre două imagini 	<p>Metode interactive și multisenzoriale</p> <p>Metode de predare adaptate</p> <p>Metode de evaluare adaptate</p> <p>Materiale vizuale, tactile și senzoriale, tehnologie, materiale pentru rutine și autonomie</p>	<p>Octombrie 2025</p> <p>Februarie 2026</p>	<p>Folosește gesturi funcționale (arată, ia, dă)</p> <p>Indică imaginea sau obiectul corect 3/5 încercări</p> <p>Manifestă interes pentru comunicare</p> <p>Execută instrucțiuni de un pas cu o rată de reușita de 60-80%</p> <p>Răspunde la întrebări simple prin Da/Nu</p> <p>Creșterea treptată a numărului de cuvinte receptiv și active (Înțelese, spuse spontan)</p>	<p>Observarea sistematică</p> <p>Evaluarea prin sarcini practice</p> <p>Evaluarea formativă</p> <p>Evaluarea prin joc</p> <p>Evaluarea adaptată vizual</p> <p>Evaluarea asistată</p>

3. DOMENIUL: MATEMATICĂ

- dezvoltarea percepției vizuale și a atenției
- dezvoltarea abilităților numerice de bază
- dezvoltarea noțiunilor spațiale
- dezvoltarea motricității fine

Obiective/ Competente specifice	Conținuturi	Metode și mijloace de realizare	Perioada de intervenți e	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode și instrumente de evaluare
<p>Să identifice și să potrivească obiecte după formă, mărime, culoare.</p> <p>Să ordoneze 2-3 obiecte după criterii simple (mic-mare, scurt-lung)</p> <p>Să recunoască vizual cifrele 1-3</p> <p>Să numere obiecte până la 3</p> <p>Să recunoască și să execute comenzi spațiale simple: sus, jos, în față, în spate</p> <p>Să plaseze obiecte conform indicațiilor simple: „pune mingea în cutie,,</p>	<p>Numere 1-3</p> <p>Asocierea obiectelor cu cantitățile</p> <p>Cerc, pătrat, triunghi, dreptunghi</p> <p>Comparări simple</p> <p>Mic-mare</p> <p>Lung-scurt</p> <p>Puțin-mult</p> <p>Noțiuni spațiale și temporale sus-jos, în față-în spate,</p>	<p>Metode adaptate</p> <p>-joc didactic</p> <p>-modelarea</p> <p>-învățare multisenzorială - atingere, manipulare, mișcare</p> <p>Metode de învățare prin joc</p> <p>--sortarea obiectelor pe culori/formă</p> <p>-găsește perechea</p> <p>Metode vizuale</p> <p>-instrucțiuni ilustrate</p> <p>-numărare cu obiecte reale</p> <p>-cartonașe cu cifre mari și clare</p>	<p>Octombrie 2025</p> <p>Februarie 2026</p>	<p>Recunoaște vizual 2-5 cifre</p> <p>Asociază corect cantitatea cu cifra</p> <p>Sortează obiecte după culoare/formă</p> <p>Potrivește perechi</p> <p>Așază obiecte</p>	<p>Observația</p> <p>Jocul</p> <p>Probe practice</p> <p>Fișe de lucru</p> <p>Fișe de observație</p> <p>Portofoliul elevului</p> <p>Seturi de carduri cu cifre/formă</p> <p>Materiale manipulabile pentru evaluare: cuburi, capace, animăluțe</p>

Data următoarei evaluări: februarie 2026

Prof. Educație timpurie: PETREA NICOLETA

Profesor Itinerant și de sprijin: MUNTEANU LILIANA

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

An școlar 2025-2026

Nume și prenume elev: N. M-I-B

Vârsta: 5 ani

Grupa MARE

Educatoare: prof. P.N.

Profesor Itinerant și de sprijin: M.L.

Informații despre elev:

Psihodiagnostic:

- Grad de handicap **GRAV**- cu asistent personal, cod grad handicap 11, cod tip handicap 6
- Tulburări de limbaj și dificultăți de învățare

Diagnosticul elevului:

- **medical** - Întârziere în dezvoltarea limbajului expresiv, elemente din spectrul autist (F80,1) Modificări EEG importante (R94.0). Epilepsie cu crize focale în context infecțios- în curs de încadrare (G40.20).
- **psihologic**: -Întârziere psihică medie (QI-48), conflicte de personalitate cu elemente autiste, instabilitate psiho-afective și comportamentală., limbaj -neinteligibil, motor – stereotipii. Deficiență senzorială de văz.; **Întârziere mentală ușoară** QI-64
- **psihopedagogic**): - prezența tulburărilor de limbaj expresiv, slab achiziționat, dislalic.
 - limbaj expresiv, limbaj –ecolalie, dislalic, dislexie, discalculie, activ.
 - dificultatea de învățare la disciplinele:
 - matematică și exploatarea mediului
 - comunicare în limba română,
 - datorită tulburărilor memoriei de lucru, ritm lent, tulburări de achiziție a scrisului,
 - nu recunoaște literele
 - nu scrie litere și cifre

Punctele forte și necesitățile copilului:

Puncte forte	Necesități
1. Capacități bune de învățare a comportamentelor prin imitație în mod vizual	Necesită așezarea elevei cât mai aproape de tablă pentru a nu se distrage atenția; Explicații suplimentare Cerințe scurte
2. Feed-back pozitiv în situații de individualizare a sarcinilor de învățare	Feed-back imediat Evaluarea prin portofoliu

Caracteristici specifice ale elevului, probleme cu care se confruntă copilul asupra cărora se va acționa în perioada :

Domeniu de dezvoltare	Descriere succintă a caracteristicii/achiziții
Emoțional	Iși exprimă stările emoționale în manieră personală; Devine repede frustrată; Emotivă,
Motor(motricitate generală și fină)	Capacitate slabă de a lucra în cadrul orelor de educație fizică;
Psihomotricitate	Operează în contexte diferite cu noțiunile și structurile perceptiv motrice de culoare, de formă; Utilizează noțiunile și raporturile de orientare spațială; Capacitate slabă de a decupa după contur, diferite tehnici de îndoire/pliere a hârtiei. Acționează independent, deși este încă dependentă;
Cognitiv	Nivel scăzut de generalizare, în înțelegerea și aplicarea regulilor; Învățare predominant vizuală; Operațiile mintale sunt inexistente, rigide Ritm lent; Dificultăți în organizarea timpului; Numără crescător, cu sprijin, în centrul 0 -10.
Comunicare și limbaj	Vocabular redus, exprimare săracă, vorbire cu stereotipii; Tulburări ale pronunției ; Dislalie
Social	Acceptă activitatea școlară; Progres lent și limitat; Lucrează mai mult stereotip, cu frecvente distrageri; Interesată de produse finale; Îi plac activitățile adulților; Se dezvoltă tot mai mult în exterior- jocul în cooperare; Se conformează unui set minim de reguli.

Adaptări

Adaptările sunt aceleași pentru toate disciplinele (în caz contrar se va specifica).

Adaptări de mediu (ambientale)	Adaptări psihopedagogice	Adaptări în materie de evaluare
-Amplificarea stimulenților vizuali -Excluderea zgomotelor -Poziționarea locului elevei în diferite puncte ale clasei	-material concret -algoritmi de urmat -sprijin din partea elevilor, facilitatorului	-timp suplimentar; -materiale didactice sugestive; -materiale suport; -citirea sarcinilor; -pauze mai dese; -ajutor prin facilitator sau profesor de sprijin; -fișe de lucru adaptate -fișe de evaluare adaptate

OBIECTIVE GENERALE ALE PIP:

Pe termen lung:

1. Formularea unor enunțuri proprii în diverse situații de comunicare
2. Dezvoltarea deprinderilor de exersare în scris/citit
3. Cunoașterea conceptelor specific matematice
4. Dezvoltarea abilităților de comunicare social

Pe termen scurt:

1. să se prezinte în manieră proprie(nume,prenume,vârsta) ;
2. să recunoască obiectele (rechizite);
3. orientarea spațială și localizarea în spațiu(corpul omenesc) ;
4. utilizarea corectă a instrumentelor de scris;
5. să opereze cu numerele naturale în centrul 0-10;
6. să numere și să înțeleagă conceptul de șir crescător ,șir descrescător

STRUCTURA PLANULUI DE INTERVENȚIE

Domenii de intervenție	Obiective operationale	Metode / Activități de învățare	Criterii minimale pt. Evaluarea progresului	Metode Si instrumente de evaluare
Motricitatea Globală și fină	<p>-să apuce corect creionul între degetul mare și arătător;</p> <p>-să utilizeze șablonul în realizarea unor figuri geometrice;</p> <p>-să realizeze diverse imagini prin lipirea părților componente (casă , brăduț, omul);</p> <p>-să traseze diferite semne grafice, litere pe puncte;</p> <p>- să utilizeze în efectuarea acțiunilor, predominant o anumită mână (stânga-dreapta);</p> <p>- sa identifice elemente de detaliu ale schemei corporale;</p> <p>- să redea grafic, in maniera proprie, principalele parti ale corpului omenesc;</p> <p>- să assembleze corect corpul uman din trei parti componente (incastru, puzzle);</p>	<p>-jocuri de construit</p> <p>-exerciții de colorare, scriere, dactilopictură;</p> <p>-exercitii privind dezvoltarea schemei corporală;</p> <p>-exercitii privind dezvoltarea lateralității;</p> <p>-exerciții de grupare a obiectelor,jucăriilor, după un criteriu dat;</p> <p>-audiții muzicale;</p> <p>-exerciții de recunoaștere a pozițiilor unor obiecte raportate la propria persoană;</p> <p>-exerciții de recunoaștere a antimpului în imagine,</p> <p>-exerciții de asociere a formelor geometrice cu obiectele din mediul cunoscut;</p>	<p>-construiește cu sprijin și indicații -diferite construcții;</p> <p>Grupează obiectele,jucăriile după un criteriu dat</p> <p>Folosește mâna dreaptă</p> <p>-Recunoaște și denumește 2 anotimpuri(iarna , toamna)</p> <p>-Realizează imagini din forme geometrice</p>	<p>Explicația</p> <p>Demonstrația</p> <p>Conversația;</p> <p>Demonstratia;</p> <p>Munca dirijata si independenta;</p> <p>Plansa “corpul uman”;</p> <p>Fișe de lucru adaptate;</p> <p>Fișe de evaluare</p> <p>Observație sistematică;</p> <p>Jetoane;</p> <p>Puzzle;</p> <p>Casetofon;</p> <p>Casete audio;</p> <p>Fructe;</p> <p>Alimente;</p> <p>Jucarii</p> <p>Tablă magnetică</p> <p>Tablă interactivă</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - sa asocieze formele geometrice (cercul si dreptunghiul) cu obiectele din mediul cunoscut; - să realizeze imagini simple din forme geometrice (soare, minge); - să identifice diverse pozitii ale unor obiecte în raport cu propria persoana (pe-sub, sus-jos); - să numeasca zilele săptămânii; - să identifice anotimpurile; 	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de realizare a unor imagini simple din forme geometrice; - exerciții de numărare a zilelor săptămânii; - exerciții de identificare a anotimpurilor. 		
Schema corporală, lateralitate, orientare si structurare temporo-spațială	<ul style="list-style-type: none"> -Identificarea corectă a părților corpului în activități motrice -Utilizarea noțiunilor stânga/dreapta în sarcini simple. -Orientarea în spațiu în raport cu obiecte și colegii. -Ordinea acțiunilor într-o activitate(început -mijloc-final) 	<ul style="list-style-type: none"> -Lipirea de etichete pe părțile corpului unei siluete (cap, umăr, genunchi etc.) -Trasee în clasă cu indicații: întoarcere la dreapta, mergi în față; -Aranjarea imaginilor cu pașii unei sarcini(spălatul pe mâini, îmbrăcatul) -Jocuri de mișcare muzicale. 	<ul style="list-style-type: none"> -Pictograme pentru orientare; -Repetiție vizuală și verbală -Promturi fizice ușoare+ retragere treptată. -Rutine vizuale pentru structurare temporală. 	Exercițiul Demonstrația Pictograme Etichete Imagini
Educație senzorială, percepție vizuală, auditivă /tactilăstere ognozie, serialitate verbală	<ul style="list-style-type: none"> -Tolerarea și procesarea senzorialor din mediul școlar(zgomote,atingeri, lumină). -Discriminarea vizuală și auditivă a obiectelor / sunetelor; -Recunoașterea obiectelor din săculeț (fără vedere); -Ordine crescătoare/ descrescătoare: mărime, număr, formă. 	<ul style="list-style-type: none"> -Cutii senzoriale cu materiale naturale: castanet, boabe (porumb, fasole), plastilină; -Sortări vizuale după : forme geometrice,litere asemănătoare. -Identificarea literelor din săculeț prin atingere; -Aranjarea seriilor: mic-mediu -mare 1 – 10. 	<ul style="list-style-type: none"> Sortează materialele după natura lor Identifică o singură literă din cele 5 prezentate Aranjează după ordine seriile cu numere mai mici 0 – 3. 	Pauze senzoriale programate; Materiale Montesorii(Turnul roz, barele numerice). Jocuri cu stimuli progresivi(sunete de intensitate crescătoare).

Dezvoltarea memoriei, atenției, gândirii, imaginației și a voinței	<p>-Creșterea duratei de lucrul o sarcină 10 – 15 minute; -Reținerea unor cuvinte/imagini/reguli simple; -Flexibilitate cognitive în sarcini; -Dezvoltarea inițiativelor proprii în activități.</p>	<p>Jocuri de memorie cu litere animale, cuvinte. Urmărirea unui model desenat pe caiet (litere, forme). LEGO sau cuburi după model dat; Completați povestea: Ce se întâmplă mai departe?</p>	<p>Execuție comenzi prof. itinerant</p>	<p>Sarcini scurte, clare, recompensă imediată; Întărire pozitivă (stickere, puncte, laude);</p>
Abilități de limbă și comunicare Comunicare verbală/nonverbală/augmentativă	<p>Înțelegerea și executarea instrucțiunilor în 2 pași; Creșterea vocabularului de bază (școlar și social); Construirea de propoziții scurte de (3 – 5) cuvinte; Participarea la dialog scurt cu alt coleg. - să memoreze poezii scurte</p>	<p>-Citire de imagini, descrieri : Ce face? - Conversații ghidate: Salut ! – Ce mai faci? – Mulțumesc! - Exersarea cererilor: Vreau creionul roșu! -Exerciții de completare: Pisica este --- -memorare de poezii, ghicitori.</p>	<p>-citește cu ajutor silabe, cuvinte monosilabice -alcătuiește cu ajutor propoziții simple -participă activ la desfășurarea activităților de joc</p>	<p>Modelare verbală: adultul spune fraza-copilul repeat -Folosirea de routine zilnice. Exercițiul</p>
Gândirea logico-matematică Conceptul de număr/ Numeratie 0 – 10;	<p>-formarea conceptului de număr natural - citirea numerelor; -scrierea trasarea numerelor pe puncte -numărarea obiectelor/ ființelor din mediul apropiat; - să numere crescător, pe baza suportului concret-intuitiv, în centrul 0-10 - să numere descrescător, pe baza suportului concret intuitiv - să recunoască pe baza suportului concret, semnificația noțiunilor: • mai mult; • mai puțin; • la fel; - să identifice vecinii unui număr dat în centrul 0-10, cu suport intuitiv-reprezentarea prin obiecte (bețișoare, bile etc) a numerelor -exerciții de asociere cifră – număr; -exerciții de identificare a vecinilor</p>	<p>- reprezentarea prin obiecte (bețișoare, bile etc) a numerelor -exerciții de asociere cifră-număr; -exerciții de identificare a vecinilor unui număr dat; -numărarea</p>	<p>-scrie cu ajutor numere în centrul 0-10 -recunoaște numere; -numără crescător cu ajutor; -compară și recunoaște vecinii Identifică vecinii unui număr dat, în centrul 0 - 10.</p>	<p>Exercițiul Fișe de lucru Tablă interactivă Tablă magnetică Jetoane cu numere Conversația; Demonstrația; Exercițiul; Jetoane; Planșe; Coli de scris; Markere</p>

	unui numar dat. - reprezentarea prin obiecte (bețișoare, bile etc) a numerelor			
Maturizare socială: Auto-cunoastere, relatii pers., socializare, motivatia pt. învățare	-să reacționeze la expresia feței celuiilalt; - să îți exprime emoțiile; - să îți manifeste interesul față de o persoana prin observarea miscarilor acesteia; - să desfășoare o activitate în compania celorlalți; - să știe să-și spună numele; - să accepte prezența unei persoane necunoscute; - să ceară ajutorul la nevoie; - să evite pericolele evidente; - să respecte regulile impuse de adult (comenzi simple); - să reacționeze la diferiti stimuli (muzica, mirosuri, gusturi); - să solicite diverse obiecte ale altor copii; - să împartă anumite obiecte/mâncare/ jucării cu alți copii	-executarea comenzilor atunci cand este asistat și sprijinit fizic și verbal; -exerciții de solicitare a diferitelor obiecte;	Execută Respectă regulile impuse de adult.	-exercitii; - jocuri de rol; - ilustratii; -diverse obiecte

Consultarea PIP cu părinții/reprezentanții legali:

a) stabilirea sarcinilor părintelui:

- susținere în formarea autonomiei personale și sociale și integrare eficientă în grup
- implicare în organizarea unor activități extrașcolare cu rol de socializare

b) PIP a fost consultat cu părinții/reprezentanții legali:

Numele de familie, prenumele părintelui/reprezentantului legal :N. I-D

Semnătura _____ data

Educ. Prof. P.N.

Semnatura.....

Profesor Itinerant și de sprijin: M. L.

Semnatura.....

PLAN DE INTERVENTIE PERSONALIZAT

Numele copilului: C.D.

Domiciliul: Homocea

Data nașterii: 24.12.2020

Scurt istoric: C.D. provine dintr-o familie biparentală, legal constituită. Din discuțiile purtate cu mama reiese că a avut o sarcină purtată cu dificultăți, mama făcând tratament pentru menținerea sarcinii și pentru carență de calciu. Tatăl este muncitor, mama casnică, starea de sănătate a membrilor familiei este bună, nu sunt menționate boli grave în copilăria lui D. De asemenea nu sunt menționate deficiențe de limbaj în familie.

Tabloul copilului: D a venit în grădiniță în grupa mare, a frecventat sporadic o altă grupă în anii, deoarece nu se adapta. La venirea în grădiniță, examenul logopedic apreciază că D prezintă **dislalie polimorfă și tulburări de ritm și fluentă a vorbirii**. Unele sunete sunt pronunțate separat, corect, adesea însă sunt înlocuite, având în vedere punctul de articulare apropiat. Dificultățile de articulare corectă a sunetelor amintite au ca origine o alternativă a dislaliei funcționale, copilul având un ritm propriu de articulare (timid), alimentat pe fond psihic de o fobie față de vorbire și un complex de inferioritate, alimentat și de mamă, care îl admonestează și procedează destul de aspru, la o pretinsă preocupare de corectare. T. se oprește din vorbire când vede că nu e înțeles, se enervează și începe să plângă.

Considerăm că în perioada antepreșcolară nu s-a preocupat nici familia, nici vreun specialist de profilaxia tulburărilor de articulație, tocmai în etapa propice formării limbajului. De aceea, dislalia fiziologică a devenit funcțională, iar comunicarea s-a automatizat cu perseverarea unor tulburări de tipul înlocuirilor, inversărilor sau omisiunilor de foneme, din diverse grupe de articulare. Fiind vorba de tulburări de articulare menținute după vârsta de 4 ani, ceea ce a dus la permanentizarea unui mod defectuos de vorbire și la instalarea unui complex de inferioritate, terapia s-a profilat pe aspectul unei psihoterapii, apelând la dorința copilului de a colabora, pentru a putea aplica adecvat terapia logopedică.

Tipul de intervenție specializat:

- dezvoltarea abilităților de comunicare, corectarea deprinderilor de vorbire necorespunzătoare;
- stimularea copilului de a intra în relație și de a comunica cu ceilalți copii și cu adulții;
- formarea unor deprinderi elementare de autoservire și de comportament, în vederea integrării în activitatea instructiv-educativă a grupei și grădiniței;
- consilierea părinților.

Persoane implicate în proiect: educatoarea grupei P.N., prof. logoped M.L..., părinții copilului.

Obiective:

Pe termen lung:

- dezvoltarea exprimării orale, înțelegerea și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale;
- corectarea respirației defectuoase și obișnuirea copilului cu un mod corect de a respira;
- corectarea tulburărilor de limbaj, de ritm și fluentă;
- dezvoltarea auzului fonematic;
- consilierea părinților.

Pe termen scurt:

- să ia parte la discuții în mici grupuri informale;
- să întrebe și să răspundă la întrebări;
- să ia parte la activitățile de învățare în grup, intrând în relație cu ceilalți copii, cu educatoarea/logopedul.

Stabilirea nevoilor specifice

- *Nevoia de pronunțare corectă a sunetelor*, pentru a se face înțeles de colegi;
- *Nevoia de exprimare corectă (în propoziții)*, pentru a putea să-și exprime ideile, să povestească și să participe la activitățile grupei;
- *Nevoia de socializare, de integrare într-un grup*, pentru a stabili relații de prietenie cu ceilalți copii, pentru a nu fi considerat “altfel”;
- *Nevoia de comunicare*-legată de celelalte nevoi, pentru că trebuie să-și învingă timiditatea, reținerile și să comunice prin cuvânt, pentru a fi înțeles mai bine;
- *Nevoia de a învăța-știut fiind că achiziția de cunoștințe are la bază dezvoltarea limbajului;*
- *Nevoia de afecțiune*-orice copil are nevoie să fie prețuit și iubit;
- *Nevoia formării unei bune imagini de sine, de a căpăta încredere în forțele proprii și de a participa astfel, activ, la orice activitate realizată în grădiniță, dar și în familie.*

În realizarea acestui program am pus accent pe unitatea și continuitatea activităților de la grădiniță în familie, acționând în următoarele direcții, în colaborare cu prof.logoped, bazându-mă pe metode și strategii centrate pe copil, în funcție de particularitățile lui:

1.realizarea unor exerciții de gimnastică articulatorie:

- *Exerciții de mobilitate pentru maxilar și mandibulă:* jocul “Mic-mare”:copilul se ghemuiește , apoi, la ridicare, inspiră pe gură și cu voce puternică și gura larg deschisă strigă “Uraa!”;execută mișcări laterale de mandibulă stânga-dreapta;exerciții de așezare a dinților de sus pe buza de jos și a dinților de jos pe buza de sus.
- *Exerciții pentru mobilitatea buzelor:*sugerea buzelor pe rând, apoi una sub alta;se fac buzele trompă, se mișcă la stânga, la dreapta, se rotesc;strănutul calului; mișcarea ambelor buze încordate puternic.etc.
- *Exerciții pentru gimnastica limbii:*lipirea limbii de cerul gurii și desprinderea ei cu zgomot;gura ușor deschisă și mișcări laterale ale vârfului limbii, care va atinge alternativ colțurile buzelor;exerciții ritmice însoțite de silaba *la*, de exemplu *lo-la, la-la*;limba mișcată de la un colț la altul al gurii (imită cu vocalizare lingurița în paharul cu ceai);

În scopul **dezvoltării unei bune motricități a aparatului fono-articulator**, care să permită articularea corectă a sunetelor limbii, am exersat, sub formă de joc, următoarele exerciții:

-*Sforăitul calului*:vibrarea surdă a buzelor;vibrarea sonoră a buzelor:*Cum pornește mașina*;umflarea și baterea obrazilor cu pumnii:*Brosuța*;sugerea obrazilor:*Iepurașul*;limba iese afară:*lopata*;limba în formă de *cupă, lată și îngustă*.

- *Exerciții pentru corectarea auzului fonematic:**Chemăm pisica; Să nu speriem păsările; Spune ca mine;Ce ai auzit?;imitarea onomatopeelor.*
- *Jocuri-exercițiu de emiter de sunete:**Șuieră ca mine,Trenul,Cine șuieră mai tare? .*
- *Exerciții de pronunțare a sunetelor r,l,s,z,c,b, m.*
- *Exerciții-frământări de limbă:**Rică nu știa să zică...;Un pitic așa de mic...;Uite-un moș cu un cocoloș într-un coș...etc.*

Toate acestea s-au repetat pe toată durata terapiei, până la realizarea motilității elementelor articulatorii.

- **Jocuri didactice pentru pronunțarea corectă a cuvintelor, denumirea obiectelor:** *Ce este aceasta?; Cine trimite cadouri?; Cine a venit?; Cine face așa?.*
- **Jocuri didactice ce vizează formularea de propoziții:** *Spune ce face?; Completează ce lipsește!; Ce lucrează mama?;*
- **Activități de lectură după imagini:** *Familia mea; La magazin: O plimbare cu trenul etc.*
- **Activități de memorizare:** *Băiețelul harnic, Prietenul meu; Prietenii curățeniei etc.*

Exercițiile de auz fonematic au pus accentul pe repetarea fonemelor surdă-sonoră, T. fiind ajutat în pronunție, asociat cu logopedul, apelând la inhibiția de diferențiere, mai ales pe bază de jetoane cu imagini ce conțin sunetul diferențiat. Se fac exerciții până când sunetele respective sunt recepționate și identificate conștient. Am avut în vedere discriminarea sunetelor apropiate ca structură acustică și, inclusiv, ca mobilitate articulatorie: siflantele „s’-,z’”, șuierătoarele „ș’-,j’”; labiodentalele „l’-,v’” și dentalele „t’-d’”, velarele ocluzive „c’-,g’”.

Corectarea sunetului „r” (consoană orală, sonantă, vibrantă, ocluzivă, apicală) a pornit de la impostarea sunetului în pronunție bilabială, executând cu ambele buze și aer în expirație puternică: *trrr!; prrr!; brrr!*, apoi în cuvintele: *prinde, aprinde, prune, brune, crude, crede*, pe baza cărora se construiesc scurte propoziții: *Aprinde focul!; Am două prune brune; Tata crede că se spală.* Se imită soneria ceasului deșteptător: *țârrr!*, hârâiala câinilor: *hârrr!*; ruperea unui lemn: *pârrr* etc. În etapa de consolidare am folosit cuvinte cu sunetul în cele trei poziții: **finală:** *zbor, păr, car, far, cor, dor*; **mediană:** *urs, coral, artă, vatră, cretă, varsă* și **inițială:** *râu, rău, rai, roi, rom, roșu*. Pe măsură ce a stăpânit sunetul i-am cerut să pronunțe singur diverse cuvinte ce-l conțin: *ruladă, rugăciune, bucurie, cameră, aripă, buzunar* etc., construind apoi mici propoziții cu acestea. Am folosit apoi grupe de consoane în care este sunetul „r”: *trenul trece, trei, bravo, brad, broască, crede, cruce, frate*, etc. Pentru etapa de automatizare s-au învățat mici poezii:

Îmi spunea o broască grasă:

- Caut ață și un ac

Și-o mătase verde, groasă

Și-mi fac rochie. Oac! Oac!

Brustur, brustur, brusturel,

Brumă, brumă, brumărel,

Cade bruma. Vai de el!

În terapia logopedică s-au impostat separat sunetele „p”, „b” și „m”, pentru a percepe tactil și auditiv fiecare fonem (modelul logopedului fiind asociat cu cel al pronunției copilului). La început pronunță doar logopedul și-l întreba pe T. ce sunet a auzit; dacă nu-l articulează este ajutat să-l perceapă auditiv, auzul fonematic fiind educat prin perceperea tactilă. La fel se procedează cu fiecare sunet. Fiecare sunet impostat și diferențiat este introdus apoi în silabe, apoi în cuvinte, ca: *apa; epe; ipi; apa-upu; pa-pa-pe-te; pi-ta; pa-pa; ba-ba; be-be; bi-bi; bu-ba; ba-na-na; al-bi-na; la-lea; lap-te; Du-du.*

A urmat introducerea cuvintelor în mici propoziții:

Dudu e dus cu tata; Eu am un balon; Lupul e în pădure; Mama bate ouă cu telul; Eu am un inel nou; Copilul bea mult lapte, etc

Pentru a relaționa cât mai bine cu ceilalți copii, integrându-se în colectivul grupei cât mai firesc, am organizat activități variate, care să-i suscite interesul, observând că atunci când participă la

activități care-i plac, comunicarea cu ceilalți copii este mult mai bună, T. se antrenează cu entuziasm în activitate, greșelile de pronunție și exprimare sunt mai puține:

-participarea la jocuri de rol în care T. are un rol principal:*De-a familia;De-a grădinița; De-a trenul;*

-participarea la activități de serviciu pe o săptămână(lucrul în echipă)*Și noi muncim!;*

-participarea la activități pe subgrupe, punând accent pe munca în echipă și pe responsabilizarea membrilor;

-Participarea , *ca ajutor al educatoarei*, la unele activități ale grupei, transmiterea de sarcini restului grupei;

-Discuții cu ceilalți copii din grupă, pentru a-i face să-l înțeleagă pe T., să nu-l evite în jocurile lor, să nu rădă atunci când pronunță greșit, să-l corecteze firesc , fără a-i crea disconfort afectiv.

➤ **Activități pentru consilierea părinților**

În informarea educațională a părinților am urmărit ca părinții să înțeleagă că pot influența și controla comportamentul lui T., însușindu-și abilitățile de bază în acest sens, că numai dacă gândim și acționăm împreună, în mod unitar, îl putem ajuta să-și depășească dificultățile.

➤ **Cum învățăm împreună?**

-discutarea față-n față a problemelor; învățăm din bunele practici ale altora;observarea și discutarea comportamentelor parentale cotidiene și particulare, în situații diferite; informarea părinților asupra activităților lui T., asupra progreselor/regreselor și a problemelor ce intervin.

➤ **Comportamente adecvate propuse părinților:**

-rezervați-vă un timp anume pentru a vorbi cu copilul.De exemplu:seara sau la plimbare;

-vorbiți cu T. despre programul zilei, purtați mici discuții despre ceea ce urmează să faceți împreună în timpul zilei; învățați-l să-și exprime nevoile când nu sunteți de față: mi-e sete...;

-repetăți clar și rar orice exprimare care nu a fost corectă, răspundeți la propozițiile lui T. prin cuvinte noi, dar care să fie pe înțelesul lui;

-discutați despre experiențe noi pe care le va avea T. la grădiniță, la dentist, în vacanță etc.;

-faceți plimbări cu T. în mod regulat și vorbiți-i despre ce vedeți împreună;

-recunoașteți eforturile copilului chiar și atunci când nu reușesc pe deplin.Fiți pozitivi, referiți-vă mai întâi la ce are bun copilul, acordați-i cu consecvență atenție pozitivă, mai multe aprecieri.

Și familia și-a schimbat atitudinea și comportamentul față de T., devenind mult mai apropiați de echipa educatoare-logoped, nutrind sentimente de recunoștință și apropiere sufletească.

Concluzii:

Acordând o atenție aparte acestui copil, prin intermediul terapiei logopedice, consilierii pedagogice și implicării familiei, am reușit să facilitez integrarea funcțională a lui T. în grupa de copii., participarea lui firească la activitățile instructiv-educative din grădiniță.Munca și colaborarea dintre educatoare, logoped, părinții lui T.a constituit un cerc de susținere afectivă, volitivă,de echilibrare și integrare a lui T. în mediul grupei, al grădiniței, ajutându-l să-și corecteze pronunția, ritmul și fluența vorbirii, să-și construiască bazele unei imagini de sine pozitive, bazate pe încrederea că “poate” să fie la fel ca orice copil.

Întocmit, prof. PETREA NICOLETA

PLAN DE ACȚIUNI DE INTEGRARE ȘI RECUPERARE PENTRU COPILUL CU C.E.S.

NUMELE ȘI PRENUMELE – B. I-D

DATA NASTERII – 31. OCT. 2019

GRĂDINIȚA CU P.N. Homocea

PERIOADA DE APLICARE :2025 – 2026

OBIECTIVELE PLANULUI:

- Recuperarea decalajelor prin activități suplimentare aplicate personalizat și prin terapie psihopedagogică;
- Prevenirea apariției prejudecăților la copiii din grupă și înlăturarea celor formate,
- Cultivarea atitudinii pozitive față de membrii colectivului prin educarea capacității de relaționare a copilului cu c.e.s.;
- Promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raporturilor dintre copilul cu nevoi speciale și restul grupei.

Măsurile întreprinse:

- propunere de acțiuni concrete de integrare;
- antrenarea părinților copiilor din grupă în programul „ Educați așa!„,
- lectorate cu părinții;
- discuții individuale de câte ori apar probleme;
- colaborarea cu alți factori educaționali-(psihopedagog, medic de familie, părinți);

În urma evaluărilor periodice aplicate am constatat că există unele trăsături compensatorii care ar putea constitui pârghii de sprijin în activitatea recuperatorie. **Are formate deprinderi de autoservire foarte bune. Îi place ordinea.** De asemenea, dacă te adresezi personal și cu voce scăzută, se mobilizează și încearcă să rezolve sarcina cerută. În caz contrar se sperie și nu se mai poate concentra. Are nevoie de mai multe explicații și de repetarea demonstrării pentru a înțelege cerința. De asemenea are nevoie de foarte multe exerciții de repetare până când ceea ce se însușește ajunge să se consolideze.

Orice succes, oricât de mic și recompensat, o motivează să continue.

Problema este că nu observă atunci când se schimbă sarcina. Trebuie să fie atenționată mereu, altfel continuă să acționeze **fără să înțeleagă când trebuie să se oprească.**

Din această cauză ne-am propus ca activitatea recuperatorie să se desfășoare **gradual până la sfârșitul grupei mari pregătitoare** la următoarele categorii de activități: activități matematice, activități de educare a limbajului și educație plastică, pentru a-i dezvolta capacitatea de a-si exprima plastic trairile emotionale.

Subliniez că am lucrat în echipă și am avut sprijinul continuu al psihopedagogului/ prof. de sprijin și al părinților.

DOMENIUL DE INTERVENȚIE	INTERVENȚII	OBSERVAȚII
ACTIVITĂȚI MATEMATICE	- exerciții de triere, clasificare și seriere de obiecte după unul sau mai multe criterii asociate(in funcție de vârstă);	- desprinde cu greutate însușirea comună a obiectelor; - stabilește cu greutate asemănările;

	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de exersare spiritului de observație; - exerciții de stabilire de relații între obiecte și grupe de obiecte realizând comparații; - exerciții de dezvoltare a capacității de a înțelege și utiliza numerele și cifrele; - exerciții pentru raportarea numărului la cantitate, raportarea cifrei la număr, stabilirea locului pe care îl ocupă numărul în șirul numerelor naturale, folosirea numărului ordinal. 	<ul style="list-style-type: none"> - are nevoie de repetări multe ca să pună în corespondență obiectele a două mulțimi(am exersat mult cu obiecte concrete: cești și farfurii, creioane și ascuțitori, caiete și creioane, etc) - am reușit să îi formeze reprezentări matematice corecte privind numerele 1- 3 exersând foarte mult și la grădiniță și acasă; - la 7 ani și 6 luni recunoștea cifrele 1-10, dar nu putea opera conștient și logic decât în lim. 1-3;
EDUCAREA LIMBAJULUI	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de dialog, de exprimare a gândurilor, sentimentelor și părerilor; - exerciții de punere în valoare și cultivarea stimei de sine prin exprimarea verbală de păreri, idei, propuneri în fața grupei; 	<ul style="list-style-type: none"> - am folosit teatrul de păpuși, unde am sprijinit-o să interpreteze roluri simple, dramatizările și tehnica Circle Time(de 3 ori pe săptămâna am organizat aceste discuții în care copiii exprimau păreri, gânduri, sentimente vis-a-vis de tema aleasă. Această tehnică a dat rezultate foarte bune).
EDUCAȚIE PLASTICĂ	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de însușire a culorilor de bază pentru început: - aplicarea culorii pe suprafețe libere cu diferite instrumente, asocierea ei cu obiectele din mediul înconjurător; - aplicarea culorii pe suprafețe date și apoi am exersat pe combinarea culorilor pentru obținerea de efecte plastice, deoarece până la 6 ani alegea să coloreze doar cu negru; 	<ul style="list-style-type: none"> -la activitățile de educație plastică a avut nevoie până la 6 ani și trei luni de sprijin și îndrumare continuă; -am folosit tehnica de fuzionare, presare, decolorare, etc.

	- exerciții de recunoaștere și diferențiere a formelor și culorilor din mediul înconjurător;	
Acțiuni de cultivare a toleranței membrilor grupei față de colega lor și educarea capacității de relaționare	<p>- acordarea atenției pozitive continue, aprecierea efortului depus pentru realizarea oricărei sarcini și recompensarea acestui efort, în fața clasei;</p> <p>- implicarea în acțiuni ce cer responsabilitate pornind de la ceea ce poate face ea foarte bine – elev de serviciu, rol de asistent al educatoarei în pregătirea unor activități, să dea ajutor ea însăși colegilor în unele ocazii;(să aducă gențuțele, de ex.);</p> <p>- acordarea rolului de lider în anumite jocuri(atunci când există condiții să reușească) și determinarea celorlalți copii de a o accepta ca și partener în jocurile lor fără rezerve;</p> <p>- implicarea continuă în activități pentru evitarea autoizolării;</p> <p>- ignorarea unor comportamente negative și folosirea întăririi pozitive; (discuții în particular când este cazul);</p>	<p>-am împărțit clasa pe sectoare și am organizat grupe de câte 2 copii care răspund de fiecare sector; grupele s-au organizat prin tragere la sorți; la o lună se schimbă sectorul și se reorganizau grupele tot prin tragere la sorți; grupul cel mai ordonat era recompensat cu buline roșii(tehnica „ economia de buline);</p> <p>- copiii au acceptat cu ușurință și plăcere procedeul votului(cine este pentru?) și procedeul tragerii la sorți; în felul acesta copilul a fost acceptat pe nesimțite, dar și datorită felului ei ordonat de a fi;</p>

Toate exercițiile mai sus amintite au fost alese în colaborare cu profesorul de sprijin, având la bază programa și planificarea calendaristică a acivităților instructiv-educative din grădiniță. Profesorul de sprijin a desfășurat săptămânal câte o ședință de psihoterapie cu copilul timp și a propus părinților să mai rămână în grădiniță încă un an.

Întocmit, prof. PETREA NICOLETA

CURRICULUM ADAPTAT PENTRU COPIL CU CES

Numele și prenumele preșcolarului: **D. S-M**

Grupa: **Mare**

An școlar: **2025 – 2026**

Diagnostic: retard în achiziții școlare, întârziere mintală ușoară, instabilitate psihică

Educatoare: **Prof. Ed. Timpurie PETREA NICOLETA**

Prof. Itinerant: **M.L.**

Structura programului de intervenție personalizată

1. Domeniul Limbă și comunicare

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Perioada de timp	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
Exersarea abilității de receptare a mesajului verbal și nonverbal; -Să pronunțe corect sunetele limbii romane (vocale și consoane); -Să pronunțe numele și prenumele său. -Să formeze propoziții simple. -Să cunoască numele tuturor copiilor, al doamnei educatoare, grupa din care face parte.	<u>Joc-exercițiu:</u> „Pe mine mă cheamă...” Joc didactic: „Spune ce vezi?” <u>Convorbire:</u> „Cum ne jucăm la grădiniță!”	sept. nov. periodic	Identifică și numește toți copiii. Pronunță numele și prenumele cu ajutorul educatoarei. Denumeste obiecte cu ajutorul educatoarei.	Orale Încurajarea și stimularea; Întărire pozitivă
-Să recunoască vecinătățile sălii de clasă; -Să numească grupele vecine. (mică, mare, pregătitoare).	Vizită în grădiniță și la celelalte grupe vecine. Dialogul.	2-3 zile Sept.	Identifică și numește locurile cerute	Deplasare prin grădiniță
- Să pronunțe corect și clar sunete, cuvinte și enunțuri simple. - Să asocieze cuvântul potrivit imaginii date.	Exerciții de exprimare corectă a obiectelor și lucrurilor din imaginea dată, identificarea culorilor și a obiectelor. Formulare de enunțuri simple. Joc didactic – „Denumeste imaginea printr-un cuvânt!”	3-24 oct. (4 săptăm)	Exprimă corect denumirea obiectelor și lucrurilor cerute, singur sau cu ajutor.	Aprecieri verbale
-Să recunoască părți componente ale corpului omenesc; -Să denumească părțile componente ale corpului omenesc, simțurile.	Exercițiile de identificare a părților corpului omenesc și de exprimare corectă. Memorizare: „Chipul meu?”, „Ce am?”	8-20 nov. (3 săptăm)	Se exprimă singur sau cu ajutor; Arată singur sau cu ajutor.	Aprecieri stimulative.
-Să numească membrii familiei sale. -Să cunoască puține informații despre fiecare membru.	ALA - Joc de rol „De-a mama și de-a tata”, „De-a frații”, „De-a bunicii” etc. Exerciții de dezvoltare a vocabularului.	21-30 nov. periodic	Identifică membrii familiei, îi numește singur din fotografii	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
-Să denumească anotimpul, să numească cel puțin două caracteristici.	Exerciții de exprimare corectă a denumirii plantelor din imaginea dată și de identificare a culorilor regăsite la plantele prezentate;	Mai	Exprimă corect denumirea anotimpului și caracteristicile	Aprecieri verbale și stimulente

-Să denumească culorile caracteristice.	Jocuri senzoriale; „Ce culoare are floarea?”, „Arată culoarea...”		cu ajutor sau singur. Denumeste culorile galben,verde.	
-Să asculte cu atenție un text literar și să rețină câteva idei principale în succesiunea lor logică. -Să știe care sunt personaje pozitive și care sunt personaje negative.	DLC- „Capra cu trei iezi”, „Povestea celor doi arici: Ghimpici și Ghimpișor” Așază silueta unui animal la locul potrivit. Exerciții de exprimare corectă. „Îl așteptăm pe Moș Crăciun!” Exerciții de memorare.	Ianuarie, februarie periodic	Numește personajele din poveste, povestește cu ajutorul educatoarei un fragment preferat.	Încurajări, stimulente; Încurajari verbale, primește stimulente, în piept, reprezentând personajul preferat din poveste.

2. DOMENIUL ȘTIINȚE

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Perioada de timp	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
-Să numere corect, crescător, ordinal și cardinal, în limitele 1-5. -Să clasifice obiecte după criteriul culorii. -Să sorteze obiecte după criteriul mărime. -Să identifice cifrele 1, 2, 3.	DȘ - Jocul „Coșul cu jucării” Exerciții de numărare. Joc-exercițiu „Formează mulțimi după...” „Separă cercurile roșii de cele galbene!” „Colorează ciuperca mică și morcovul mare!” Joc didactic: „Grupează cum îți spun!” Jocuri muzicale: „Numărătoarea”, „Unu-i soarele pe cer!” Fișe de lucru:	Septembrie, octombrie, noiembrie,	Numără, cu ajutor, jucăriile din coș. Separă cu dificultate cercurile roșii de celelalte cercuri. Colorează ori obiectele mici ori obiectele mari. Colorează parțial grupa cu trei și nu încercuiește cifra corespunzătoare.	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
-Să denumească anotimpul, să numească cel puțin două caracteristici. -Să enumere părțile componente ale propriului corp. -Să identifice fructe și legume. -Să identifice animalele domestice și sălbatice.	DȘ - „După mine cine vine?” „Care sunt culorile toamnei?” Observare „Eu, la gradiniță” Lectură după imagini „Vitamine, de la cine?” Cântec „Graiul animalelor” Joc de masă „Alege animale sălbatice” Fișe de lucru - Jocul „Cine a venit la noi?”	Oct. nov.	Exprimă corect denumirea anotimpului și caracteristicile cu ajutor sau singur. Identifică ori unele, ori altele. Recunoaște legume și fructe. Identifică animalele domestice, dar nu pe cele sălbatice sau invers.	Aprecieri verbale
-Să observe plantele din imagini. Să recunoască plantele cerute. -Să formuleze enunțuri simple pe baza unor imagini sau situații expuse.	„Grădina cu zarzavaturi”. Exerciții de identificare și recunoaștere. Exerciții și jocuri senzoriale: „Ce culoare are?”, „Arată culoarea.”, Ce culoare se potrivește?”	Nov. Aprilie Oct. Nov. Aprilie-Mai	Observă, recunoaște și numește, cu ajutor, câteva dintre plante. Găsește și numește culoarea cerută, singur sau cu ajutor.	Încurajari verbale, primește stimulente în piept, reprezentând

-Să recunoască culorile regăsite la plantele propuse. -Să cunoască părțile componente ale unei plante. -Să recunoască culorile regăsite la plantele propuse	Observare directă, exerciții de analiză, exerciții de completare, jocuri: „ <i>Cine sunt eu?</i> ”, „ <i>Cum mă cheamă?</i> ”, „ <i>Unde se potrivește?</i> ” Exerciții și jocuri senzoriale: „ <i>Ce culoare are?</i> ”, „ <i>Arată culoarea..</i> ”, <i>Ce culoare se potrivește?</i> ”		Repetă după educatoare, potrivește, denumește singur sau cu ajutor	florile observate. Aprecieri pozitive; fișă individuală de lucru
-Să aranjeze figurile geometrice. -Să recunoască forma geometrică cerută sau culoarea acestora.	DȘ - „Găsește triunghiul colorat!” Exerciții de corecție a pronunției.	Dec. Ian. Periodic	Găsește și numește figura cerută, singur sau cu ajutor.	Aprecieri verbale
- Să se orienteze corect în spațiul de colorare. - Să denumească și să folosească corect instrumentele de lucru.	ALA – „Ghetuța lui Moș Nicolae” „Felicitare pentru mama”	Periodic	Scrive pe spațiile date, semnele grafice, cu ajutorul punctelor de sprijin.	Aprecieri verbale; Încurajări; Stimulente.
-Să învețe o poezie despre Moș Crăciun.	DLC – „Uite, vine Moș Crăciun!”	2-15 dec.	Repetă după educatoare, după bunică, spune singur sau cu ajutor	Participarea activă la serbare
-Să observe și să cunoască mijloacele de transport.	DȘ - „Cu ce călătorim?” Dialogul Explicația	Mai	Observă, atinge și denumește jucăriile singur sau cu ajutor	Încurajări verbale
-Să participe la o activitate în clasă, în mod direct.	ALA - „Și eu vreau să fiu lăudat !”- joc	Iun.		Aprecieri verbale

3. DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE

Educație pentru societate - probe orale, practic-acționale

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Perioada de timp	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
- Să utilizeze formule de salut. - Salută frumos la sosire „Bună dimineața!”, salută frumos la plecare „Bună ziua!”. -Să aplice norme de conviețuire în grup. - Să redă numele părinților. - Să utilizeze formule de politețe „te rog!”, „mulțumesc”, iartă-mă!”.	Rutine „ Bună dimineața!, Bună ziua! ” Convorbire „Cum ne comportăm la grădiniță?” Joc-exercitiu „Mama mea și tatăl meu”		Utilizează formule de salut, la venire și la plecarea din grădiniță, cu ajutorul părintelui sau a educatoarei.	Încurajări verbale
	„Roagă păpușa să-ți dea o jucărie!”		acceptă, dar nu respectă regulile de conviețuire în grup.	aprecieri verbale
	„Spune cum o/îl cheamă pe mama/tata!”		Redă parțial numele părinților.	Aprecieri verbale

-Să rupă hârtia în bucăți. -Să mototolească hârtia. -Să redea o temă, prin lipire, utilizând corespunzător instrumentele de lucru.	Lucru pe centre de interes - Artă „Bucățele, bucățele” - Lucru pe centre de interes - Artă „Bulgărași din hârtie” - Activitate practică „Mărul fermecat”		Rupe hârtia în bucăți, cu ajutorul educatoarei. Mototolește hârtia dată, cu ajutorul educatoarei. Completează spațiul din interiorul mărului.	Aprecieri verbale
--	--	--	---	-------------------

4. DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV

Activitate artistico-plastică - probe practic-acționale.

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Perioada de timp	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
- Să reproducă din imaginație o temă la alegere. -Să redea, cu ajutorul plastilinei, diferite forme/elemente. -Să reproducă individual un cântecel sau un fragment dintr-un cântecel la alegere. -Să execute mișcări asociind-le după melodia și ritmul unui cântec. -Să asculte, să cânte colinde românești tradiționale. Să participe la serbarea de Crăciun.	Activitate artistico-plastică Desen cu temă la alegerea copiilor „Desenează tot ce dorești tu!” - Lucru pe centre- Artă Pictură cu temă la alegerea copiilor „Pictează ce dorești tu!” -Lucru pe centre- Artă- modelaj „Modelează ce îți place ție!” „Să cântăm un cântecel!” -Joc muzical „La pădure” „Ascultăm și cântăm colinde!”	Tot anul școlar Decembrie	Mâzgălește foaia cu o culoare sau mai multe culori. Pictează foia cu o culoare sau mai multe culori, fără elemente. Modelează doar cu ajutorul educatoarei. Execută mișcări la întâmplare. Execută parțial mișcări după melodia și ritmul cântecului. Învață să cânte împreună cu ceilalți copii din grupă.	Încurajări verbale Încurajarea și stimularea; Întărire pozitivă Aprecieri verbale, acordarea de stimulente

5. Domeniul psihomotric

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Perioada de timp	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
-Să recunoască componentele spațiale și să se orienteze adecvat.	Exerciții și locuri de mișcare ce vizează: a) direcția: înainte/înapoi sus/jos; stânga/dreapta b) distanța: aproape/depart c) pozițiile față de obiecte: lângă, pe, sub. Poziții de mișcare: sus-jos, pe, sub, lângă, pe etc. Jocuri: „Unde sunt?“, „Arată sus-jos...“, „Luați seama bine!“ Jocuri de căutare a unor obiecte așezate în diferite poziții spațiale; Rezolvarea unor fișe cu sarcini de orientare spațială. ALA - „Unde s-a ascuns iepurașul?“	Tot anul școlar	Corectitudinea și rapiditatea reacțiilor la comenzi; - Identificarea și precizarea corectă a pozițiilor spațiale ale obiectelor folosite în joc; - Recunoașterea și denumirea unor poziții spațiale ale obiectelor din imagini.	Observarea comportamentului; Chestionarea orală pentru conștientizarea pozițiilor spațiale; Aprecieri stimulative; Întreceri Analiza produselor activității (modul de rezolvare a fișelor)
Mers și alergări	- să se ridice în poziție șezândă din culcat; - să-și mențină poziția șezândă 5-10 min.		- să se aplece cu flexia genunchilor după un obiect și să se ridice.	
Sărituri	-să sară pe loc pe ambele picioare;		- să sară pe loc într-un picior.	
Apucare, aruncare, prindere	-să prindă cu ambele mâini un obiect (minge); - să apuce un obiect cu două degete;	Tot anul școlar	-să arunce obiecte de anumite mărimi cu o mână (stanga/dreapta); - să prindă cu ambele mâini un obiect.	
Echilibru	-să lovească cu piciorul o minge mare, mică, grea; să stea într-un picior(3-5 sec).		- să coboare scările, ținându-se de balustradă;	
-Să perceapă componentele temporale care vizează ritmul mișcărilor. -Să execute diferite deprinderi	- Exerciții efectuate pe loc și în deplasare, cu respectarea duratei, tempoului, intensității. - Exerciții și jocuri de mișcare cu utilizarea onomatopeelor și a versurilor ritmate:	Tot anul școlar	Răspunde corect motric la comenzile educatoarei. -Execută mișcări la ritmul indicat. Execută deprinderea motrică de a alerga, doar cu ajutorul educatoarei.	Analiza modului cum respectă durata, tempoul, intensitatea în timpul executării mișcărilor; -Aprecieri verbale; -Încurajări; -Stimulente.

<p>motrice însușite la grupa mică.</p> <p>-Să execute la comandă mișcări ale diferitelor segmente ale corpului.</p> <p>- Să-și coordoneze gesturile și mișcările, pentru a reda grafic sarcina cerută.</p> <p>- să pună și să scoată obiecte mici în/din cutii;</p> <p>- să bată din palme;</p> <p>- să construiască un turn din mai multe cuburi;</p> <p>- să imite anumite acțiuni simple (deschide/închide ușa, învârtă cheia etc);</p> <p>- să realizeze după model, mișcări repetitive;</p> <p>- să bobineze un fir gros pe o bobină mare;</p> <p>- să mototolească hârtia;</p> <p>- să deșurubeze jucării.</p>	<p>„Cioc-boc, treci la loc!”,</p> <p>„Unu-doi, unu-doi/Faceți toți la fel ca noi!”</p> <p>Joc motric</p> <p>„ Fă ca mine!”</p> <p>„Copii, copii, veniți la jucării!”</p> <p>„Alergă la ursuleț!”</p> <p>ALA-DPM</p> <p>„Mergi cât durează melodia!”,</p> <p>„Aleargă mai repede!”,</p> <p>„Pășește mai rar!”,</p> <p>„Mergi ușor pe vârfuri!” „Bate pasul!”</p> <p>ALA – liniuțe oblice spre stânga/dreapta, orizontale, verticale etc.</p> <p>„Încercuiește floarea de sus!”,</p> <p>„Subliniază rădăcina!” etc.</p> <p>- să realizeze în manieră proprie, dactilopicturi;</p> <p>- să atingă degetul mare de fiecare deget;</p> <p>- să apuce creionul între degetul mare și arătător;</p> <p>- să înșire pe sfoară mărele mari;</p>		<p>Execută la întâmplare mișcări ale diferitelor segmente ale corpului.</p> <p>Nu execută corect semnele grafice.</p> <p>„Încercuiește floarea de sus!”,</p> <p>„Subliniază rădăcina!” etc .</p> <p>- să realizeze diverse imagini prin lipirea părților componente (casă, brăduț, omul) de dimensiuni mari;</p> <p>- să rostogolească forme din plastilină;</p> <p>- să coloreze respectând conturul;</p> <p>-să asambleze un puzzle din mai multe piese mari;</p> <p>- să despacheteze diverse obiecte, prin ruperea hârtiei;</p>	<p>Aprecieri stimulativе;</p> <p>Aprecieri verbale, acordarea de stimulente</p> <p>Aprecieri verbale, acordarea de stimulente</p>
--	--	--	---	---

CURRICULUM ADAPTAT PENTRU COPIL CU C.E.S.
An școlar 2024- 2025

Numele și prenumele preșcolarului: D. S-M

Grupa: mijlocie

Diagnostic: retard în achiziții școlare, întârziere mintală ușoară, instabilitate psihică

Educatoare: Prof. Ed. Timpurie PETREA NICOLETA

Prof. Itinerant: M.L.

1. DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
<p>Exersarea abilității de receptare a mesajului verbal și nonverbal;</p> <p>-Să pronunțe corect sunetele limbii române (vocale și consoane);</p> <p>-Să-și pronunțe corect numele și prenumele.</p> <p>-Să formeze propoziții simple.</p> <p>-Să cunoască numele tuturor copiilor, al doamnei educatoare, grupa din care face parte.</p>	<p><u>Joc-exercițiu:</u> „Eu mă numesc..., tu cine ești?”</p> <p>Joc didactic: „Spune ce este și ce știi despre?”</p> <p><u>Convorbire:</u> „Ce facem la grădiniță!”</p>	<p>Identifică și numește toți copiii.</p> <p>Pronunță numele și prenumele cu ajutorul educatoarei.</p> <p>Denumeste obiecte cu ajutorul educatoarei.</p>	<p>Orale</p> <p>Încurajarea și stimularea;</p> <p>Întărire pozitivă</p>
<p>-Să recunoască vecinătățile sălii de grupă;</p> <p>-Să numească grupa vecină.</p>	<p>Vizită în grădiniță și la cealaltă grupă vecină.</p> <p>Dialogul.</p>	<p>Identifică și numește locurile cerute</p>	<p>Deplasare prin grădiniță</p>
<p>- Să pronunțe corect și clar sunete, cuvinte și enunțuri simple.</p> <p>- Să asocieze cuvântul potrivit imaginii date.</p>	<p>Exerciții de exprimare corectă a obiectelor și lucrurilor din imaginea dată, identificarea culorilor și a obiectelor.</p> <p>Formulare de enunțuri simple.</p> <p><u>Joc didactic</u> – „Spune printr-un cuvânt ce vezi!”</p>	<p>Exprimă corect denumirea obiectelor și lucrurilor cerute, singur sau cu ajutor.</p>	<p>Aprecieri verbale</p>
<p>-Să recunoască părți componente ale corpului omenesc;</p> <p>-Să denumească părțile componente ale corpului omenesc, simțurile.</p>	<p>Exercițiile de identificare a părților corpului omenesc și de exprimare corectă.</p> <p><u>Memorizare:</u> „Desenez”, „Ce am?”</p>	<p>Se exprimă singur sau cu ajutor;</p> <p>Arată singur sau cu ajutor.</p>	<p>Aprecieri stimulative.</p>
<p>-Să numească membrii familiei sale.</p> <p>-Să cunoască puține informații despre fiecare membru.</p>	<p><u>ALA - Joc de rol</u> „De-a mama și de-a tata”, „E ziua fratelui meu”, „De-a bunicii” etc.</p> <p>Exerciții de dezvoltare a vocabularului.</p>	<p>Identifică membrii familiei, îi numește singur din fotografii</p>	<p>Aprecieri verbale, acordarea de stimulente</p>

-Să denumească anotimpul, să numească cel puțin două caracteristici. -Să denumească culorile caracteristice.	Exerciții de exprimare corectă a denumirii plantelor din imaginea dată și de identificare a culorilor regăsite la plantele prezentate; Jocuri senzoriale; „ <i>Ce culoare are mingea?</i> ”, „ <i>Arată culoarea...</i> ”	Exprimă corect denumirea anotimpului și caracteristicile cu ajutor sau singur. Denumeste culorile galben,verde.	Aprecieri verbale și stimulente
-Să asculte cu atenție un text literar și să rețină câteva idei principale în succesiunea lor logică. -Să știe care sunt personaje pozitive și care sunt personaje negative.	<u>DLC-</u> „ <i>Corpul ocupat</i> ”, „ <i>Martinel e furios</i> ” Așază silueta unui animal la locul potrivit. Exerciții de exprimare corectă. „ <i>Orașul</i> ” Exerciții de memorare.	Numeste personajele din poveste, povestește cu ajutorul educatoarei un fragment preferat.	Încurajări, stimulente; Primește stimulente, în piept, reprezentând personajul preferat.

2. DOMENIUL ȘTIINȚE

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
-Să numere corect, crescător, ordinal și cardinal, în limitele 1-5. -Să clasifice obiecte după criteriul culorii. -Să sorteze obiecte după criteriul mărime. -Să identifice cifrele 1, 2, 3.	<u>DȘ - Jocul „Cutia cu surprize”</u> Exerciții de numărare. Joc-exercițiu „ <i>Formează mulțimi după...</i> ” „ <i>Separă cercurile roșii de cele albastre!</i> ” „ <i>Colorează frunza mică și mărul mare!</i> ” Joc didactic: „ <i>Grupează cum îți spun!</i> ” Fișe de lucru:	Numără, cu ajutor, jucăriile din cutie. Separă cu dificultate cercurile roșii de celelalte cercuri. Colorează ori obiectele mici ori obiectele mari. Colorează parțial mulțimea cu trei și nu încercuiește cifra corespunzătoare.	Aprecieri verbale, acordarea de stimulente
-Să denumească anotimpul, să numească cel puțin două caracteristici. -Să enumere părțile componente ale propriului corp. -Să identifice fructe și legume. -Să identifice animalele domestice și sălbatice.	<u>DȘ - „După mine cine vine?”</u> „ <i>Care sunt culorile toamnei?</i> ” <u>Observare „Fetița și băiatul”</u> <u>Lectură după imagini „Toamna în livadă”</u> <u>Cântec „Graiul animalelor”</u> <u>Joc de masă „Alege animalele domestice”</u> Fișe de lucru <u>Jocul „Cine a venit la noi?”</u>	Exprimă corect denumirea anotimpului și caracteristicile cu ajutor sau singur. Identifică ori unele, ori altele. Recunoaște legume și fructe. Identifică animalele domestice, dar nu pe cele sălbatice sau invers.	Aprecieri verbale

-Să observe plantele din imagini . Să recunoască plantele cerute. -Să formuleze enunțuri simple pe baza unor imagini sau situații expuse. -Să recunoască culorile regăsite la plantele propuse. -Să cunoască părțile componente ale unei plante. -Să recunoască culorile regăsite la plantele propuse	„Grădina cu legume”. Exerciții de identificare și recunoaștere Exerciții și jocuri senzoriale: „Ce culoare are?” , „Arată culoarea...” Observare directă, exerciții de analiză, exerciții de completare, jocuri: „Cine sunt eu?” , „Cum mă cheamă?” , „Unde se potrivește?” Exerciții și jocuri senzoriale: „Ce ai luat în mână” , „Arată culoarea...”	Observă, recunoaște și numește, cu ajutor, câteva dintre legume. Repetă după educatoare, potrivește, denumește singur sau cu ajutor Găsește și numește culoarea cerută, singur sau cu ajutor.	Încurajări verbale, primește stimulente în piept, reprezentând florile observate. Aprecieri pozitivă; fișă individuală
-Să aranjeze figurile geometrice. -Să recunoască forma geometrică cerută sau culoarea acestora.	DȘ - „Găsește pătratul încercuit!” Exerciții de corecție a pronunției.	Găsește și numește figura cerută, singur sau cu ajutor.	Aprecieri verbale
- Să se orienteze corect în spațiul de colorare. - Să denumească și să folosească corect instrumentele de lucru.	ALA – „Flori de primăvara” „Felicitare de Paști”	Scrie pe spațiile date, semnele grafice, cu ajutorul punctelor de sprijin.	Aprecieri verbale; Încurajări; Stimulente.
-Să învețe o poezie despre primavara .	DLC – „Buburuza”	Repetă după educatoare, spune singur sau cu ajutor	Participarea activă la serbare
-Să observe și să cunoască mijloacele de transport.	DȘ - „Cu ce călătorim?” Dialogul Explicația	Observă, atinge și denumește jucăriile singur sau cu ajutor	Încurajări verbale
-Să participe la o activitate în clasă, în mod direct.	ALA - „Și eu vreau să ajut!”- joc		Aprecieri verbale

3. DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE

Educație pentru societate - probe orale, practic-acționale

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
- Să utilizeze formule de salut. - Salută frumos la sosire „Bună dimineața!”, salută frumos la plecare „La revedere!”. -Să aplice norme de conviețuire în grup. - Să redea numele părinților. - Să utilizeze formule de politețe „te rog, mulțumesc, iartă-mă!”.	Rutine: „Bună dimineața!, La revedere!” Convorbire: „Cum păstrăm jucăriile de la grădiniță?” Joc-exercițiu: „Mama mea și tatăl meu”	Utilizează formule de salut, la venire și la plecarea din grădiniță, cu ajutorul părinților sau a educatoarei.	Încurajări verbale
	„Roagă un coleg să-ți dea o jucărie!”	Acceptă, dar nu respectă regulile de conviețuire în grup.	Aprecieri verbale
	„Spune cum o/îl cheamă pe mama/tata!”	Redă parțial numele părinților.	Aprecieri verbale

<p>-Să rupă hârtia în bucăți.</p> <p>-Să mototolească hârtia.</p> <p>-Să redea o temă, prin lipire, utilizând corespunzător instrumentele de lucru.</p>	<p>Lucru pe centre de interes - <u>Arte: „Floarea din bucățele”</u></p> <p>- Lucru pe centre de interes - <u>Arte: „Balonul multicolor”</u></p> <p><u>Activitate practică: „Mărul fermecat”</u></p>	<p>Rupe hârtia în bucăți, cu ajutorul educatoarei.</p> <p>Mototoleşte hârtia dată, cu ajutorul educatoarei.</p> <p>Completează spațiul din interiorul mărului.</p>	<p>Aprecieri verbale</p>
---	---	--	--------------------------

4. DOMENIUL ESTETIC SI CREATIV

Activitate artistico-plastică - probe practic-acționale.

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
<p>- Să reproducă din imaginație o temă la alegere.</p> <p>-Să redea, cu ajutorul plastilinei, diferite forme/elemente.</p> <p>-Să reproducă individual un cântecel sau un fragment dintr-un cântecel la alegere.</p> <p>-Să execute mișcări asociindu-le după melodia și ritmul unui cântec.</p> <p>-Să asculte, să cânte colinde românești tradiționale. Să participe la serbarea de Crăciun.</p>	<p>Activitate artistico-plastică</p> <p>Desen cu temă la alegerea copiilor</p> <p>„Desenează ce dorești!”</p> <p>- Lucru pe centre- Arte Pictură cu temă la alegerea copiilor</p> <p>„Pictor renumit”</p> <p>-Lucru pe centre- Arte-modelaj</p> <p>„Modelează ce îți place ție!”</p> <p>„Să cântăm un cântecel!”</p> <p>-Joc muzical</p> <p>„Cocorul”</p> <p>Ascultăm și cântăm colinde!”</p>	<p>Mâzgăleşte foaia cu o culoare sau mai multe culori.</p> <p>Pictează foia cu o culoare sau mai multe culori, fără elemente.</p> <p>Modelează doar cu ajutorul educatoarei.</p> <p>Execută mișcări la întâmplare.</p> <p>Execută parțial mișcări după melodia și ritmul cântecului.</p> <p>Învață să cânte împreună cu ceilalți copii din grupă.</p>	<p>Încurajări verbale</p> <p>Încurajarea și stimularea;</p> <p>Întărire pozitivă</p> <p>Aprecieri verbale, acordarea de stimulente</p>

5. DOMENIUL PSIHOMOTRIC

Obiective	Metode și mijloace de realizare	Criterii de evaluare	Metode și instrumente de evaluare
-Să recunoască componentele spațiale și să se orienteze adecvat.	Exerciții și locuri de mișcare ce vizează: a) direcția: înainte/înapoi; sus/jos; stânga/dreapta b) distanța: aproape/depart c) pozițiile față de obiecte: lângă, pe, sub. Exerciții de mișcare: sus-jos, pe, sub, lângă, pe etc. Jocuri: „ Unde sunt? ”, Arată sus-jos... ”, „ Luați seama bine! ” Jocuri de căutare a unor obiecte așezate în diferite poziții spațiale; ALA - „Unde s-a ascuns ursulețul?”	Corectitudinea și rapiditatea reacțiilor la comenzi; - Identificarea și precizarea corectă a pozițiilor spațiale ale obiectelor folosite în joc; - Recunoașterea și denumirea unor poziții spațiale ale obiectelor din imagini.	Observarea comportamentului; Chestionarea orală pentru conștientizarea pozițiilor spațiale; Întreceri (modul de rezolvare a fișelor)
Mers și alergări	- să se ridice în poziție șezând din culcat; - să-și mențină poziția șezând 5 min.	- să se aplece cu flexia genunchilor după un obiect și să se ridice.	
Sărituri	-să sară pe loc pe ambele picioare;	- să sară pe loc într-un picior.	
Apucare, aruncare, prindere	-să prindă cu ambele mâini o minge; - să apuce un obiect cu două degete;	-să arunce obiecte de anumite mărimi cu o mână (stanga/dreapta); - să prindă cu ambele mâini un obiect.	
Echilibru	-să lovească cu piciorul o minge mare, mică, grea; să stea într-un picior (3-5 sec).	- să coboare scările, ținându-se de balustradă;	
-Să perceapă componentele temporale care vizează ritmul mișcărilor. -Să execute diferite deprinderi motrice însușite la grupa mică. -Să execute la comandă mișcări ale diferitelor segmente ale corpului. - Să-și coordoneze gesturile și mișcărilor, pentru a reda grafic sarcina cerută. - să pună și să scoată obiecte mici în/din cutii;	- Exerciții efectuate pe loc și în deplasare, cu respectarea duratei, tempoului, intensității. - Exerciții și jocuri de mișcare cu utilizarea onomatopeelor și a versurilor ritmate: „ Unu-doi, unu-doi! ” Joc motric: „ Fă ca mine! ”; „ Aleargă la ursuleț! ” ALA- „Mergi cât durează melodia!” , „ Aleargă mai repede! ”, „ Mergi pe vârfuri! ”, „ Bate pasul! ”	Răspunde corect motric la comenzile educatoarei. Execută mișcări la ritmul indicat. Execută deprinderea motrică de a alerga, doar cu ajutorul educatoarei.	Analiza modului cum respectă durata, tempoul, intensitatea în timpul executării mișcărilor; -Aprecieri verbale; -Încurajări; -Stimulente. Aprecieri stimulative;

<ul style="list-style-type: none"> - să construiască un turn din mai multe cuburi; - să imite anumite acțiuni simple (deschide/închide ușa, învârtă cheia); - să realizeze după model, mișcări repetitive; - să deșurubeze jucării; 	<p><i>ALA –liniute orizontale, verticale etc.</i> „Încercuiește păsărica de sus!”</p> <ul style="list-style-type: none"> - să realizeze în maniera proprie, dactilopicturi; - să atingă degetul mare de fiecare deget; - să apuce creionul între degetul mare și arătător; - „Tractorul”; 	<p>Execută la întâmplare mișcări ale diferitelor segmente ale corpului.</p> <p>Nu execută corect semnele grafice.</p> <p>„Încercuiește păsărica de sus!”</p> <ul style="list-style-type: none"> - să construiască un turn, un castel; - să asambleze un puzzle din mai multe piese mari; - să despacheteze diverse obiecte, prin ruperea hârtiei; - înșurubează cu ajutor, deșurubează singur 	<p>Aprecieri verbale,</p> <p>Aprecieri verbale, acordarea de stimulente</p>
---	---	--	---

Neurodiversitate. Acceptare. Integrare

